

TAXE PERÇUE	GORIZIA	SETTIMANALE - SPEDIZIONE IN ABBONAMENTO POSTALE
TASSA RISCOSSA	ITALY	GRUPPO II/70% - AUTORIZZAZIONE DIREZIONE PROVINCIALE
UREDNIŠTVO IN UPRAVA: REDAZIONE E AMMINISTRAZIONE		RIVA PIAZZUTTA, 18 - 34170 GORIZIA - GORICA Tel. 0481/533177 - Fax 533177 - Pošni trn 11234499
PODUREDNIŠTVO:		Vicolo delle Rose, 7 - 34135 TRIESTE - TRST - Tel. 040/414646

Ko hiša gori... Po Haagu - vojna Iz italijanske politike

Ko se kje pojavi požar in poslopje zajame ogenj, prihitijo ljudje od vseh strani na pomoč, da ogenj pogasijo ali vsaj omejijo, da ne povzroči škode še na sosednjih poslopih. Solidarnost do bližnjega to zahteva, navadna človeška solidarnost, če ne že krščanska ljubezen do bližnjega.

Ali se ne zdi, da je vsa Slovenija v takem ognju od plebiscita dalje če ne že od prej? Vse mogoče se vrača nad njo in je celo tako daleč prišlo, da so tanki preorali njeno lepo zemljo in bombe strašile njene prebivalce. V pravem ognju je bila in je še, saj marsikdo omenja, da so ljudje v strahu, da se kaj takega zopet ponovi, zlasti ko poslušajo poročila o grozotah na hrvaško-srbski meji, torej v isti Jugoslaviji, med bratskimi narodi, ki so živeli skupaj od prve svetovne vojne. Slovenija je še vedno v ognju vseh vrst težav.

Ali ne narekuje zdrava pamet solidarnost vseh v teh težavah? Vsi bi morali delati v korist, v dobrobit našega naroda in tudi doprinesiti kako žrtev, tako osebe kot stranke, katerim kdo pripada. Le tako se bo javno in zasebno življenje spravilo v

pravi tir in bo zavlada prava svoboda, po kateri so hrepeneli toliko stoletij naši predniki.

In kaj opažamo? Celo javna občila hujskajo ljudi k raznim protestom in nezadovoljstvu, namesto da bi jih spodbujala k upanju na lepše čase, le če bodo ti zgrajeni na majhnih odpovedih občanov. Le to je pot k pravi svobodi in miru. Treba je pustiti ob strani vse težave in pomagati reševati tudi težko gospodarsko krizo in vse, kar je z njo v zvezi. Ko bo vse v redu, ko bo Slovenija priznana od vseh držav, enakopravna z drugimi, ko bodo vsaj največje gospodarske težave rešene, potem bo čas za urejanje zadev med strankami in za graditev lepših časov. V blagor, skupni blagor naroda je treba delati, kar pa ne gre brez težav. Nebesa na zemlji so skoro celo stoletje gradili, a so zgradili polom in to v državi, ki je bila srce komunizma. Nihče ni kaj takega pred petimi leti pričakoval ali vsaj slutil, a človeška pota niso božja pota. Bog je gospodar tudi narodov in držav, zato vanj zaupajmo in za njegovo pomoč prosimo!

c.k.

6. septembra 1991

Ob misli, da govorim o bazoviški tragediji isti dan, ko se je pred 61 leti odigrala v Bazovici, čutim v srcu nekaj, čemur ne znam dati imena, nekaj, kar me še danes globoko pretrese.

Silno daleč je že ta dan. Koliko generacij je oživljalo spomin na tiste strašne dogodke. Vsaka drugače. Eno pa jih je tu na Primorskem vendarle povezovalo. In to je rdeča nit strahu in poguma, ki je te generacije družila v boju za obstanek naše narodne skupnosti. Bazovica jim je bila kakor bakla, ki jim je svetila na poti nešteti ovir in težav. V nekem smislu je bil ta boj morda celo potreben, da nas čas po osvoboditvi ni uspaval, češ, fašističnega nasilja je konec, zato nam boj za naše pravice ni več potreben. Budnost nam je pa bila še kako potrebna, kot nam je še danes. Božja previdnost nam je pač odmerila ta prelepi košček zemlje ob Soči in Jadranu, izpostavljen od zmeraj premnogim nevarnostim, dala nam je pa tudi pogum, da v boju za ohranitev te zemlje in v ljubezni do nje vztrajamo. S ponosom in dvignjeno glavo pokažimo vsem, da smo Slovenci. Bazoviški junaki naj nam bodo v tem svetel zglede.

Doba, ki nas loči od tistega usodnega dne, je bila za naš narod polna krivic in groze, tako da se v časovnem razmerju skoraj izenači s sedanostjo. Dokaz za to je čas, ki v njem živimo. Razni totalitarni režimi pred vojno in po vojni so vtisnili svoj pečat slehernemu narodu. Zgodovina pa nas je nečesa vendarle naučila. Nasilje lahko prevladuje in ustrahuje desetletja in desetletja. Narod v svojem bistvu trpi, teptan in ponižan kot Kristus na svojem križevem po-

tu. Končno pa se upre in vstane, kot On poveličan. Diktatura prej ali slej propade. Narod pa hoče živeti. Koliko držav, željnih svobode, je zadnje čase opravilo z diktaturo na tak ali drugačen način. Tudi naš slovenski narod. Z lastnimi močmi se je osamosvojil in postal sam svoj gospod. Prvič v svoji dolgi zgodovini. A kdo prešteje žrtve za ta korak, in kdo izmeri težavno pot, ki jo je in jo bo še moral prehoditi? Naš narod ve, da se uspehov še ne sme veseliti. Ve pa tudi, da je v svetu spoštovan, prav zaradi svoje odločnosti in zaupanja vase.

Trpljenje je nam, Slovencem, pomagalo, da smo vzdržali pod tolikimi nasilji. A ne samo vzdržali. Okrepili smo našo narodno zavest in voljo, da bi vrednote, ki so bile svete našim dedom in pradedom, ostale neoskrnjene. Bazoviški junaki in tisoči drugih so padli zato, da bi bil narod vreden njihove žrtve. Pot oportunitizma ni bila njihova pot, zato si je tudi mi ne smemo izbrati. Izluščimo iz nauka tistih, ki so dali življenje za svobodo, pravico in mir, vsaj toliko idealizma, da bomo znali ceniti te vrednote.

Tudi naš čas je obtežen z boji in trenji. To je pač delež vsakega človeka in vsakega naroda. Pogum in upanje, ki sta nas vodila v težkih trenutkih naše zgodovine, naj ostaneta vedno tista moč, ki vse premaga.

Bazoviški junaki so umrli z zavestjo in prepričanjem, da bo zmagala pravica in da bo naš narod dočkal srečnejše dni. To upanje je bilo, je in bo tudi v bodoče naše vodilo.

»Sonce sije na vse ljudi...« poje lepa slovenska pesem. Naj sonce, ki osvetljuje slovenski rod doma in po

Do uvodnega srečanja na haaški mirovni konferenci je v soboto sicer prišlo, a spopadi so se nadaljevali tudi pred samim srečanjem in po njem. Milošević, ki je edini govoril v angleščini, je za začetek jugoslovanske krize okrivil Slovenijo in Hrvaško, Tudjman pa Srbijo. Srbski predsednik naj bi menda zagrozil, da si bo Evropa zapomnila Srbijo, če bo dvajsetica priznala jugoslovanske republike v sedanjih mejah. Kučan je v umirjenem govoru opozoril na plebiscitu izraženo voljo Slovencev, na agresijo konec junija in poudaril, da slovenske volje po samostojni državi tudi z mirovno konferenco ni moč spremeniti. Slovenski predsednik, ki sta ga spremljala Rupel in Drnovšek, pa tudi ni pozabil opozoriti, da pričakuje v nadaljevanju konference prevajanje tudi v makedonski in slovenski jezik, da bi se zagotovila enakopravnost. Dejal je, da je potrebno Armado izločiti iz sporov in vpričo Markovića povedal, da se pritisk na Slovenijo nadaljuje z gospodarsko vojno in finančno-monetarno osamitvijo.

Medtem se je posebni odposlanec Evropske skupnosti Wijnaendts že mudil na kriznih območjih, da bi med sprtimi stranmi dosegel prekinitve ognja; žal brez uspeha, saj je Armada npr. tik po podpisnem sporazumu in komaj je evropski odposlanec zapustil Osijek, mesto ponovno zasula z granatami. Na Hrvaškem nihče več ne pričakuje miru — vsi se pripravljajo na »totalno« vojno. V ponedeljek je hrvaški notranji minister na vsem kriznem območju razglasil policijsko uro od 23h do 5h zjutraj. Zagreb izvaja vaje civilne zaščite v vojnih razmerah, oblasti pa opozarjajo, da bodo v primeru neuspeha mirovne konference v doglednem času prešli v ofenzivo. Jugoslovanski predsednik, Hrvat Mesić, je v soboto že v drugič javno obljubil, da bo v primeru, če se Armada v skladu z deklaracijo ne umakne v vojašnice, Evropi sporočil, da je v Jugoslaviji prišlo do vojaškega udara, a tega še ni storil. Armada razlaga svojo resnico, po kateri deklaracija najprej predvideva, da se razorožijo nelegalne vojaške formacije. Toda Mesić na svojem mestu vztraja, saj bi njegov odstop pomenil namestništvo Črnogorskega Kostića, vojska pa povsem odkrito

svetu, s svojo toploto ogreje vsa srca za ljubezen do preizkušeneega naroda in do materine besede, ki je »ključ do zveličavne narodne omike«, kakor je zapisal naš veliki Slomšek.

Gospodar življenja vodi posameznike in narode. V njegovih nedoumljivih načrtih je zapisana naša usoda, naj se tega zavedamo ali ne. Ob tej spominski svečanosti mu darujmo trpljenje in življenje tistih, ki so morali umreti za našo svetlejšo bodočnost.

(Govor g. Ljubke Šorli v Bazovici dne 6. septembra letos.)

sodeluje s srbskimi uporniki. Do zanimivega zapleta je prišlo v nedeljo zvečer, ko je enota bosanske policije zajela »ministra za notranje zadeve« samozvane kninske krajine Martića. V strahu, da bi izročitev Hrvaški dvignila še Srbe v Bosni, pa se je vlada v Sarajevu salomonsko odločila, da Martića izroči zvezni policiji, ki ga je nato ročno izpustila, dasi je samo zvezno notranje ministrstvo na pobudo Hrvaške avgusta letos za njim razpisalo tiralico. V deželi, kjer so papežev nagovor v Vicenzi in molitev za mir označili za zaroto papeža-»ustaša«, je mogoče tudi to. Sicer maloštevilni, a zato toliko bolj agresivni protestniki so papeško nunciaturu v Beogradu zasuli s paradizniki in z vzkliki »Vatikan — satanska država.«

Jugoslovanska država je od nedelje še bliže razpadu, saj so se tudi Makedonci odločili za samostojno in suvereno državo, sicer ob volilni abstinenci Albancev, ki v Makedoniji zahtevajo status naroda. Na obnovo države misli le še Marković, ki zdaj napoveduje spremembe v zvezni vladi. Ni še znano, kaj naj bi tičalo za temi zamenjavami — če bo do njih sploh prišlo.

Notranje politično življenje v Sloveniji se odvíja v znamenju ostrih polemik o lastninski zakonodaji, o kateri naj bi parlament zaklepal to sredo. Svobodni sindikati — nasledniki bivših režimskih sindikatov — so Ljubljano oblepili s plakati, ki delavstvu zaradi te zakonodaje napovedujejo katastrofo.

Leon Marc

Katoliška Cerkev za mir in pomoč Hrvaški

Molitev za mir na Hrvaškem

Pretekli teden je Sv. Oče naslovil na zagrebškega kardinala Kuharića posebno pismo, v katerem piše med drugim:

Poročila o hudih oboroženih spopadih v preteklih dneh v različnih krajih Hrvaške, prav kmalu potem ko je bil podpisan dogovor o premirju, me globoko žalostijo in večajo mojo zaskrbljenost za usodo hrvaškega naroda in vseh narodov v Jugoslaviji. V teh urah žalosti izražam predvsem solidarnost z družinami padlih in ranjenih in z vsemi, ki v strahu bežijo, predvsem pa s hrvaškim narodom, ki je nemočen, da bi ustavil tragedijo. Sv. Sedež podpira vse pobude, da bi se spor rešil na miren način in da bi prišlo do mirnih razgovorov. Prav zaradi tega, da bi izprosili od Boga konec vojne na Hrvaškem, mir in slovo za vse narode jugoslovanskih republik, sem pozval vernike katoliške Cerkve vsega sveta, naj se združijo z menoj v nedeljo, 8. septembra, na praznik rojstva Marijinega, v molitvi za dosego zgornjega namena.«

Na apel sv. očeta se je molilo in se še molí po vsem krščanskem svetu.

Z začetkom jeseni se navadno pričena tudi politična jesen, v Italiji še posebej. Navadno se prav v tem času zaključujejo seminarji raznih strank in njihovih struj. To je opazno predvsem pri velikih strankah, kjer so struje pravzaprav prave stranke v stranki. In prav Krščanska demokracija ima navadno v tej prvi predjesenski dobi več takih pomembnih zborovanj. Tako med drugim srečanje leve struje DC v Lavaroneju na Tridentinskem ali pa sedaj vsedrjavni praznik stranke (Festa dell'amicizia - Praznik prijateljstva) v Aroni ob Lago Maggiore. Poleg tega pa še cela vrsta že dolgo nakazanih in nerešenih vprašanj, kot so recimo zadeva Curcio, eventualna nova močna vlada (governissimo), razne stalne polemike predsednika republike itd.

Znano je, da bodo politične volitve prihodnje pomlad, in to po naravni zapadlosti parlamentarnega mandata. Prav tako pa poleti (prve dni julija) zapade sedemletni mandat predsednika republike. Vse to gotovo že sedaj buri duhove italijanskim politikom in prav zato se iz dneva v dan debatira in išče odgovore na razna vprašanja v tem okviru. To je bilo tudi opaziti na prej omenjenih demokrščanskih srečanjih. Na zasedanju levičarske struje je vsekakor bilo veliko polemik. Njen voditelj De Mita (ki je tudi predsednik DC) je bil seveda v središču pozornosti. To še zlasti po zadnjih polemikah s strani Kvirinala. Predsednik republike Cossiga je med številnimi polemičnimi izpadi na račun večinske stranke zelo ostro napadel De Mito, češ da je to navaden »Boss« (mafijški voditelj) s province, da je prišel do najvišjih vladnih mest le zaradi strankarske (demokrščanske) izkaznice itd. Poleg tega je državni poglavar tudi močno napadel razne vodilne časnike italijanskega prvega TV omrežja in jih obdolžil nestrokovnosti ali strankarske lotizacije. Vse to je izzvalo val prahu in protestov. V sami demokrščanski stranki vlada zaradi Cossigovih stalnih napadov, posebej na nekdanjo svojo stranko, veliko nezadovoljstvo. Znan predstavniki DC Piccoli, večkratni tajnik stranke in minister, je dejal, da mora ta gonja enkrat prenehati. Tudi sen. Fanfani, prav tako nekdanji dolgoletni predsednik vlade, minister in tajnik DC meni, da je vsega tega že več kot preveč.

Na prazniku DC v Aroni je bilo tudi več uglednih tujih gostov, med njimi predsednik slovenske vlade Peterle, predsednik slovaške vlade in župan iz Sankt Petersburga (nekdanjega Leningrada).

NOVE TEŽAVE V NEKDANJI SOVJETSKI ZVEZI

Po bučnih in zgodovinskih spremembah v Moskvi, na katerih je prišlo dejansko do konca komunističnega režima in stare

(se nadaljuje na 2. strani)

Film o vračanju domobrancev

V Angliji so izdelali film o vračanju kozakov in domobrancev po zadnji vojni; naslov ima »A British Betrayal« (Angleško izdajstvo). Prva polovica filma, ki traja eno uro, obravnava vračanje kozakov, druga pa vračanje domobrancev; pokaže tudi jamo v Kočevskem Rogu.

Film je lani izdelala BBC (British Broadcasting Corp.) in so ga kljub protestom Tobyja Lowa Lorda Aldingtona že predvajali v Angliji, pozneje pa tudi v ZDA. Lord Aldington je namreč bil angleški poveljnik na Koroškem, ki je po mnenju grofa Tolstojka kriv za izročitev domobrancev jugoslovanskim komunistom ter kozakov sovjetskim oblastem.

»Papež je satan!«

Srbi z ozemljem na Hrvaškem so zmerjali svetega očeta pred nunciaturu v Beogradu, da je satan, ker je napovedal molitve za mir na Hrvaškem. Očiten dokaz, da je tudi molitev nevarna za srbske interese. Po televiziji smo lahko videli plakate s papeževo sliko in nad glavo hitlerjevski križ ter na nekaterih tudi napis »ustaš«. Kako sovraštvo in strast zaslepi človeka!

★

ŠIRI KATOLIŠKI GLAS

(nadaljevanje s 1. str.)

Iz italijanske politike

ZSSR, pa prihaja iz dneva v dan do novih zapletenih situacij. Posamezne republike se skušajo organizirati, kot pač zmorejo in znajo. Osrednja oblast v Moskvi z Gorbačovom na čelu (namesto vlade nekaj državni svet skupno s predsedniki posameznih republik) gotovo še ne ve, kakšno bo pravzaprav njena bodoča vloga. Med tem je prišlo do raznih pomembnih obiskov: v Moskvi si kar sledijo angleški premier Major, zunanji ministri ZDA, Italije, Nemčije in drugi. Vsi hočejo na licu mesta preveriti sedanji novi položaj znotraj države in ugotoviti, kdo bo imel pravzaprav dejansko oblast.

V tem času je Gorbačov podpisal dekret, ki v bistvu priznava tri baltске države, saj razveljavlja nasilno priključitev k Sovjetski zvezi iz Stalinskega obdobja. Moskva bo tudi podprla vstop Litve, Latvije in Estonije v OZN. Zunanji ministri baltških držav pa so v teh dneh zelo aktivni in zlasti navezujejo stike z zahodnimi državami in mednarodnimi organizacijami.

Med tem pa se spet bolj in bolj oglašajo kavkaške republike. V Gruziji si želijo neodvisnosti po baltškem vzorcu. V Azerbajdžanu, ki je tudi proglasil neodvisnost, so bile v nedeljo predsedniške volitve, ki pa so spet vnele znane polemike. Do sedaj je imel skoraj neomejeno oblast predsednik Mutalibov, bivši član komunističnega politbiroja. Na sedanjih volitvah je bil edini kandidat za predsednika. Zato je tudi njegova izvolitev skoraj avtomatična. V tej kavkaški državi je še vprašanje Gorskoga Karabaha z armensko večino, kar že dolgo časa odpira nevarno krizno področje.

Še druge so važne spremembe. Po uradnem dekretu o preimenovanju Leningrada v nekdanji Sankt-Petersburg je sovjetski obrambni minister gen. Šapožnikov izjavil, da ne bo več znane parade na Rdečem trgu ob obletnici oktobrske revolucije. Verjetno bodo kmalu prenesli tudi Leninovo truplo iz mavzoleja.

DUHOVNA MISEL ZA 24. NAVADNO NEDELJO

»Kaj pomaga, moji bratje, če kdo pravi, da ima vero, del pa nima?«
(Jak 2, 14)

Jezus neprestano vabi kristjane, da se zamislijo. Po svoji besedi trka na našo vest in nam govori: »Pokažite mi svojo vero.« Da bi se ne sprenevedali in ga narobe razumeli, nas opozori na nekatere priložnosti, ko pokažemo, da nosimo v svojih srcih dragoceni dar dejavne vere: ko imamo pred seboj lačne, žejne in nage, so vse besede prazne in silno poceni, če potrebne ne nasitimo, odžejamo in oblečemo.

Iskreno verni ljudje se globoko zavedajo, da morajo besedam slediti dejanja. Še tako lepe in vzvišene besede niso zadosti, da bi človeka notranje spreminjale, osvobajale in ga dvigale k Bogu, če ne postanejo »meso in kri« v njegovem vsakdanjem življenju.

Res je, da niso vsa dejanja, ki jih naredimo za svojega bližnjega, tudi izraz vere. Res pa je tudi, da tisti, ki veruje v Boga in ga ljubi »z vsem srcem, vso dušo in vsem mišljenjem«, ljubi in dela dobro vsakemu človeku, ker smo vsi ustvarjeni po božji podobi, bratje in sestre med seboj, odrešeni po Kristusovi krvi.

Vere in vsakdanjega življenja ne moremo ločiti, kakor ne moremo ločiti ljubezni do Boga in ljubezni do bližnjega. Resnična vera človeku pomaga, da ljubi Boga in bližnjega kakor »samega sebe«. Vera brez del je mrtva, je zapisal apostol Jakob in nima nobene prave moči, da bi stvari vendarle spremenila na boljše...

MILAN NEMAC

Zaliv

Nekoliko z zamudo beležimo izid zadnje številke revije Zaliv. Na žalost pa moramo povedati, da gre po besedah urednika pisatelja Borisa Pahorja za zadnjo številko te revije. V uvodniku »Sklepni akordi« piše: »namreč jemati slovo od revije je le nekoliko težje, kot si človek misli, ko se za tak korak odloči, to še posebno če gre za četrtoletno (1966-1981) zvestobo.« Če Boris Pahor zares misli ukiniti s to svojo revijo, nam je resnično žal.

Revija je na začetku izhajala štirikrat na leto, potem je postajal njen izid vedno redkejši, zadnja leta je izšla le enkrat na leto. Iz tega je bilo razbrati, da so pri reviji težave. Na te težave kaže urednik sam: pomanjkanje sodržavnikov in pomočnikov. Pri Zalivu je bil glavni pisec in član kar Boris Pahor sam, imel je le malo sodržavnikov. Poleg tega je moral revijo tudi sam zalagati in razpečevati, le žena mu je pomagala. Bil je res samotni jezdec. Po 25 letih čuti utrujenost, kar je razumljivo.

Vendar se ob tej osamelosti človek le vprašuje, ali res ni bilo mogoče pridobiti kaj več piscev za revijo? Gre za revijo, ki je od vsega začetka hodila svoja pota. Bila je »laična, socialno/demokratska, vsekakor pluralistična revija.« V našem zamejstvu pa smo orientirani predvsem v dve sferi; levičarsko in krščansko-liberalno. Socialdemokratska res ni nikoli imela kaj dosti privržencev, tudi med intelektualci ne. Ti so bili ali združeni okrog Primorskega dnevnika in ZTT ali okrog Mladike kot kulturne revije. Zaliv torej ni našel pravega kulturnega zaledja.

Revija je pa opravila veliko poslanstvo: pomagala je do zmage demokracije v Sloveniji in do bolj pravilnega vrednotenja osvobodilnega boja, saj je bil urednik sam pristaš tega boja in njegov zagovornik, pa tudi žrtev ovadaštva in s tem nacističnih koncentracijskih taborišč. Primerjali bi ga lahko italijanskemu pisatelju Siloneju.

Poleg drugega je Zaliv opravil zgodovinsko vlogo, ko je Boris Pahor skupaj z Alojzom Rebulom izdal Kocbekova pričevanja o pokolu domobrancev. Res je, da so o tem že prej veliko pisali v emigraciji posebno v Argentini, vendar je bilo to pisanje »sovražne emigracije«, ki ni seglo preko državne meje v Slovenijo. Ob pričevanju v Zalivu je zadeva postala javna tudi v Sloveniji. Morda je

bil to tudi prvi odločen korak v poznejšo demokracijo, ko se sme o vsem pisati in razpravljati tudi v Sloveniji.

Če Zaliv res presahne, bo utišala pogumna in neodvisna revija, ki si je že izborila svoje mesto v zamejski in sploh slovenski kulturi in literaturi.

K.H.

Andreotti svetuje

Ves katoliški in kulturni svet obhaja letos 500-letnico rojstva sv. Ignacija Lojolskega in čeprav se je Ignacijev leto že zaključilo, se pa vendar še množijo pobude, da bi to obletnico praznovali na najbolj primeren način. Od začetka svojega obstoja Družba Jezusova nastopa, na evropskem in svetovnem prizorišču, večkrat kot igralec, tudi kot šepetalec, a kljub razburkani zgodovini moramo priznati, da je njen mali ustanovitelj, Ignacij, aktualen svetnik, da so pristaši tega reda prava avantgarda pred vsemi izzivi moderne časa, čestokrat predhodniki časov glede na družbeni in politični razvoj in da se njihova vzgojna načela bolj in bolj uveljavljajo. Zlasti postajajo vedno bolj znane Ignacijeve »Duhovne vaje« in s tem v zvezi je opombe vreden zanimiv članek, ki ga je objavil italijanski dnevnik Il Giorno in v katerem prinaša tudi vest o novi izdaji Ignacijevih »Duhovnih vaj« (p. Pietro Vanetti SJ, založba ADP). Ob predstavitvi te nove izdaje »Duhovnih vaj« je bil navzoč sam predsednik italijanske vlade Giulio Andreotti, znan kot spreten, izurjen in varen politik. Njegovo vsakdanje politično življenje, pa tudi vsa njegova pisateljska dela preveva precejšnja doza racionalnosti, miselne globine in konkretnosti. Omenjeni predsednik nima dvomov: kdor se hoče izogniti razdejavanju in negotovostim, ki jih iz dneva v dan srečujemo, in srečno prepluti po razburkanem morju sedanjega časa, naj ve, da eden od najboljših receptov predstavlja prav zglede jezuitske tradicije. Andreotti svetuje svojim kolegom politikom periodičen obisk Ignacijevih duhovnih vaj: tako bi razvili v sebi nagnjenje k racionalnemu razmišljanju in bi se istočasno izognili vsem instinktivnim dejanjem, ki velikokrat resno ogrožajo še tako dober politični program. Zamikalo me je, da bi pošepetal predsedniku Andreottiju na uho in ga prosil, naj tudi našim zamejskim politikom svetuje periodičen obisk Ignacijevih duhovnih vaj; morda bi tako naši politiki res razvili v sebi... in se izognili...

Erazem

Na Sv. gori smo molili za duhovne poklice

Slovenske škofije so vpeljale lepo tradicijo, da v septembru ob začetku novega šolskega leta poromajo na kako božjo pot in molijo za nove duhovne poklice. Koprška škofija je v ta namen določila soboto, 7. septembra. Iz Gorice se je temu romanju pridružila tudi Mar. družba z nekaterimi drugimi romariji.

Romanje je bilo prav dobro organizirano ter izpeljano. Večina skupin mladih s svojimi dušnimi pastirji ter katekistinjami je s Prevala peš odšla na goro in po poti molila križev pot, drugi smo se peljali z avtobusom. V svetogorski baziliki je bila ob 9.30 najprej skupna ura molitve za poklice in misijone, ker je bilo letos romanje združeno tudi z mislijo na misijone, saj pretekajo prireditve v zvezi z Vseslovenskim misijonskim kongresom. Sodelovanje pri uri molitve je bilo prav dobro, ker so vsi v cerkvi dobili v roke posebno knjižico z berili, molitvami, pesmimi. Tako je lahko res vsa cerkev molila. Skupine, ki so prihajale peš, so počasi napolnile klopi tako, da je bila cerkev prav dobro polna, ko so duhovniki s škofijskim generalnim vikarjem msgr. Renatom Podberšičem v procesiji prikorakali pred oltar. V sprevedu je bila tudi skupina črnskih otrok (7 deklic, dva dečka), ki jih je iz Zambije pripeljal misijonar p. Miha Drevenšek. Somaševalo je 32 duhovnikov, petje pa je bilo ljudsko ob orgelski spremljavi br. Rudija, ki je sploh organist Sv. gore.

Med mašo se je glavni somaševallec spomnil na razne namene tega romanja: molitev za duhovne poklice, tako moške kot ženske, saj so eni in drugi oznanjevalci v Cerkvi; poudaril je, da bodo med mašo pristopili nekateri bogoslovci iz petega letnika, ki bodo ob koncu šolskega leta posvečeni za diakone. To sta bila dva kandidata, eden iz Idrije, drugi iz Tolmina. Končno je še tretji namen: molitev in skrb za misijone. Okrog oltarja je bila navzoča ravno skupina črnskih otrok, ki nas je živo na to spomnila.

Pri darovanju so prinesli pred oltar darove bodoči diakoni ter skupina iz Zambije, ki vse premikanje spremlja z gibi in godbo na bobne. Pri obhajilu so vsi navzoči pristopili

Poromali smo na Barbano

Naše tradicionalno romanje na Barbano je tudi letos lepo uspelo. Zahvaliti se moramo najprej Bogu, ki nam je naklonil lepo vreme, potem patrom na Barbani, ki nas vsako leto gostoljubno sprejmejo, in seveda g. beograjskemu nadškofu msgr. Francu Perku, ki je kljub razmeram v Beogradu in na Hrvaškem prišel med nas, da je z nami somaševal, nas prisrčno spodbujal k ljubezni do Boga in Marije, pa k dobroti in zvestobi. Zahvala gre tudi vsem dušnim pastirjem, ki se vsako leto potrudijo, da zberejo vernike iz obeh škofij in z njimi poromajo k Mariji na Barbano. Mnogi so seveda prišli tudi z lastnimi avtomobili, tako da smo med mašo lepo napolnili Marijino baziliko. Duhovniki so tudi sedli v spovednico, tako da so lahko vsi opravili tudi sv. spoved. Saj je zanimivo, kako je marsikdo, ki čaka vse leto, da se spravi z Bogom na Barbani.

Drugo, kar človeka veseli, je sodelovanje pri liturgiji v cerkvi, kako vsa cerkev poje, odgovarja, prisluhne pridigi in moli. Po končanem popoldanskem blagoslovu pa se pevci izkažejo še s spontanimi »koncertom« Marijinih pesmi. Ljudje iščejo veselja in zadovoljstva, tako

Sv. Gora

ki mizi Gospodovi. In šlo je v veliki meri za matere in očete, ki so spremlili svojo mladino na romanju.

Odsoten je bil škof M. Pirih, ki se trenutno mudi v Avstraliji na obisku pri naših izseljencih. Popoldanski program se je začel s samostojnim nastopom zambijske skupine, ki je pred oltarjem zapela vrsto črnskih duhovnih pesmi v njih originalnem jeziku in jih seveda spremljala z gibi in glasbili. Bilo je lepo za oko ob pogledu na to skupinico deklic v enakih uniformah in prijetno za uho ob njih mladih glasovih ter ubranem bobnanju. Skupina bo ostala v Sloveniji še nekaj časa in bo nastopila še drugje. Verniki so jih nagradili z navdušenim ploskanjem posebno ko so zapeli Mi se imamo radi.

Srečanje se je končalo s petimi litanijami Matere Božje in blagoslovom. Pela je seveda vsa cerkev.

Naj povemo, da obnova romarskega doma na Sv. gori kar hitro napreduje, saj je že velik del hiše pokrit; čaka pa še tisti del, kjer je bila kapela po končani prvi svetovni vojni. Upati je, da bodo utegnili pokriti ta del, če bodo le finance dopuščale, kajti stroški so veliki.

Goričani smo se s Sv. gore odpeljali še na Mirenski Grad do Žalostne Matere Božje, katere praznik bomo obhajali v nedeljo, 15. septembra.

romanja so ne samo češčenje božje, marveč tudi pristno duhovno veselje in sprostitve od vsakdanjih skrbi.

Le na nekaj bi radi opozorili: ljudje so iskali razglednice in spominke s slovenskim besedilom, a o slovenskem jeziku ni ne duha ne sluha na tem Marijinem otoku. In vendar sta Barbana in Sv. gora dve svetišči, kamor so od davna romali verniki goriške in tudi tržaške škofije, tako Slovenci kot Italijani. Sedaj so se odprle meje Slovenije in je že letos bilo dokaj romarjev iz slovenskih krajev. Pretekli teden, v soboto, 7. septembra, so npr. poromali na Barbano Brici; bilo jih je šest avtobusov. Gotovo se bodo ogreli za to božjo pot tudi drugi verniki iz Slovenije.

Poleg tega ne pozabimo, da je na poti na Barbano tudi Oglej s svojo baziliko in da je Oglej studenc, iz katerega so si natočili čistega evangelija naši stari pradedje, da je Oglej matica krščanstva za vse dežele od Jadrana do Drave. Na zadnjem oglejskem kongresu so pokazali na »oglejski duh«, ki je duh vesoljnosti Cerkve. Naj bi tudi na Barbani izpričali to vesoljnost s tem, da bi se slovenski romar ne čutil doma samo v cerkvi, temveč tudi s kakim primeranim spominčkom v svojem jeziku.

Ali je Draga še potrebna?

Draga '91 je za nami. 1. septembra zvečer so se zaključili že 25. študijski dnevi, ki nosijo ime po vasi, kjer so se leta 1966 prvič zbrali slovenski izobraženci iz vsega sveta in ki so vse do danes bili nekakšen parlament treh Slovenij. O stvareh, ki so bile pod komunističnim režimom v matici tabu tema, se je na Dragi odkrito in odprto razpravljalo. Lahko utemeljeno trdimo, da je s svojo kritičnostjo in s svojim nekonformizmom Draga veliko prispevala k zmagi demokracije na Slovenskem. Lani je Draga slavila svojo zmago in mnogi so se pričeli spraševati, kako bo odslej. O bodočnosti Drage so se spraševali tudi letos, ko je bila udeležba nekoliko nižja kot zadnja leta. Vendar tisti, ki se je letošnjih študijskih dnevov udeležil, ni odšel razočaran.

V petek popoldne se je za predavateljsko mizo usedel dr. Justin Stanovnik, ki je v visoko strokovnem, po mnenju mnogih tudi nekoliko preveč strokovnem predavanju prikazal razvoj evropske misli in duha. Aktualna tematika je prišla do izraza v sobotnem predavanju predsednika Hrvatske matice dr. Vlada Gotovca, ki je orisal korenine srbsko-hrvaškega spora: te naj bi bile predvsem v različnem načinu mišljenja srbskega in hrvaškega naroda. Ta razlika naj bi segala še v čase, ko je na Balkanu potekala meja med vzhodnim in zahodnim delom rimskega cesarstva. V soboto je bilo še eno predavanje: slovenski minister za znanost in tehnologijo Peter Tancig

je govoril o perspektivah slovenske znanosti, ki naj bi bile dobre, saj je Slovenija glede tega na boljšem kot ostale države v vzhodni Evropi.

Zanimanje je vzbudilo nedeljsko jutranje razmišljanje p. Marka Rupnika Vizija iz kaosa, kjer je bil govor o vprašanju odnosa krščanstva oz. krščanske vere do stvarnosti, ki nas obdaja in v kateri živimo. Na popoldanski okrogli mizi na temo Slovenija-realnost in vizija so predstavniki strank, ki delujejo v slovenskem parlamentu, predstavili svoja stališča o najpomembnejših vprašanjih, ki zadevajo usodo slovenske države in njenega naroda.

Ko je tudi na Drago '91 padel zastor, so se že pričela ugibanja o tem, kaj čaka Drago v prihodnosti. »Svojo Drago bolj kot Ljubljana danes verjetno potrebujeta Trst in Gorica.«, je zapisal S.T. v Primorskem dnevniku 31. avgusta letos. Res, pri

nas v zamejstvu je veliko nerešenih vprašanj. Kdo ve, morda bo Draga znala tudi na le-ta dobiti odgovore, na katere ni še nihče pomislil. Vsekakor je bodočnost Drage nekako že orisal Sergij Pahor v Slovencu 2. septembra letos: Draga bo imela nalogo »vzdrževati najtesnejše stike s slovensko stvarnostjo doma in na tujem, posredovati slovensko problematiko v razne smeri in iskati vrednote, ki so potrebne Slovincem, da bodo prišli do prave smeri razvoja narodovega telesa.« Skratka, to bodo naloge, ki si jih je Draga zadala že v preteklosti, vendar bodo »prilagojene novim razmeram«, v katerih se slovenski narod, tako v matici kot v zamejstvu in zdomstvu, nahaja.

Ali je Draga še potrebna? Odgovor ne more biti drugače kot pritrdilen: Draga je še potrebna, predvsem sedaj, ko se Slovenci, podobno kot drugi narodi v tem času, nahajamo v krizi vrednot. In katera druga kulturna prireditev če ne Draga lahko pripomore k temu, da dobimo kako možnost, da se iz te krize izkopljemo? **nl**

Dr. Justin Stanovnik

Koliko poti se nam odpira v prihodnost?

(ob razmišljanjih Vlada Gotovca in Marka Rupnika)

Morda je Draga 1991 svoj višek dosegla s posegom hrvaškega pisatelja Vlada Gotovca in slovenskega jezuitskega patra Marka Rupnika. Oba sta razen s tehtnostjo izraženih misli poslušalce očarala tudi s svojim temperamentnim nastopom, z govorniškim zletom in prepričljivim argumentiranjem.

Posega sta si bila v vsebini pravzaprav podobna: oba sta obravnavala sedanjí zgodovinski trenutek v luči epohalnih in naglih političnih sprememb, katerim smo priča. Nista se zadovoljila s površinskim branjem stvarnosti, marveč sta vsak s svojega zornega kota skušala prodreti do najglobljega gibalca duha, kulture in zgodovine.

Toda vsebinsko sta si bila Gotovac in Rupnik precej narazen. Vinko Ošlak je med diskusijo v nedeljo dopoldan izrazil prepričanje, da je Rupnikovo predavanje Vizija iz Kaosa predstavljalo nadvse dobrodošel kontrapunkt pojmovanju srednje Evrope, kakor jo je poslušalcem razgrnil Vlado Gotovac. Ošlak je v bistvu Gotovcu očital enostranost in priznavanje enega samega, t.j. zahodnega, »liberalnega« razvojnega modela, v Rupnikovih izvajanjih pa je zasledil prostor za pluralnost, za alternativne poti, za razvoj, ki ne bi bil nujno ukrojen po zahodnem modelu individualnega in družbenega življenja.

Če so posamezne trditve iz predavanja Vlada Gotovca izzvenele črno-belo in neusmiljeno kritično do »vzhodnoevropske« civilizacije, je treba po drugi strani spomniti, da je predavatelj prišel iz države, ki je v tem trenutku žrtev brezobzirne srbske vojaške agresije in nepojmljivih nasilnih dejanj. A tudi ne glede na sedanje razmere na Hrvaškem je njegova kritika »vzhodnega« pojmovanja države in njene tesne povezanosti z nacijo in vero, utemeljena. To pojmovanje, na katerem sloni tudi velesrbska ideja, utegne pravoslavnim narodom, ki so se komaj izmotali iz komunistične tiranije, povzročiti še velike preglavice pri njihovem vključevanju v evropsko skupnost.

Rupnikova »vizija iz kaosa« je vizija reevangelizacije, torej pot krščanstva. Krščanstvo ni nekaj ločenega od sveta, ni predalček med mnogimi predalčki. Krščanstvo ima

Dr. Vlado Gotovac

smisel le, če je celovito, če prežema vse, kar je človeškega, torej tudi znanost, tudi politiko, tudi ekonomijo. Toda to ni evangelizacija z ognjem in mečem, marveč z močjo duha. Tega pa naj bi kristjani imeli v izobilju, če res verjamejo...

Toda vprašanja se od tu dalje šele začenejo. Kakšna naj bo v bodoče krščanska ekonomija, politika, kultura? Ali je na primer danes res možna neka ekonomija, ki ne bi bila tržna, liberalna? In politika, in kultura itd.? Tu se od vizije začne pot v vsakdanjik, ki je zaznamovan z neizprosno logiko uspešnosti, profita, imidža.

Zaključimo lahko, da sta bili obe predavanji, Gotovčeva in Rupnikova, zanimivi in izzivalni. Posegli sta v srž sedanjega zgodovinskega trenutka. Ta je že krepko presegel nekdanje obrazce, ki so krojili podobo Evrope od oktobrske revolucije dalje. Tako sta posega obenem pokazala pot bodočnosti tudi Dragi.

žč

II. Tabor SKD

14. septembra se bo v Novi Gorici odvijal II. Tabor Slovenskih krščanskih demokratov. Program bo izredno bogat, od kulturnih prireditev ter okroglih miz na gospodarsko in politično temo do tekmovanj in zabavnih prireditev. Tabora se bo tudi letos udeležil predsednik slovenske vlade ter krščansko-demokratske stranke Lojze Peterle, prisotne pa bodo številne osebnosti iz političnega življenja v tujini.

Pogled na udeležbo okrogle mize

Mladinski tabor '91, ki so ga organizirali dijaki in študentje, ki se zbirajo v Slovenskem kulturnem klubu v Trstu ter udeleženci Družbene delavnice, ki je potekala letos v prostorih Slovenske prosvete pod mentorstvom prof. Emidija Susiča, je potekel in se zaključil nadvse uspešno.

Skupna nit vseh predavanj in osebnih pričevanj je bila vizija prihodnosti Slovenije, bodisi kot izključno osebno gledanje ali pa analiza objektivnih problemov in zaprek, ki jih bo nova država morala premostiti.

Osebná pričevanja smo si zamislili kot dinamično interakcijo med t.i. »pričevalcem«, torej vidnim kulturnim ali družbenim delavcem, in publiko. Pričevalci so bili: publicist in raziskovalec slovenske polpreteklosti Ivo Žajdela, psihologinja Jana Hosta ter urednik Slovenca Andrej Rot. Ivo Žajdela nam je najprej prikazal svoje boleče življenjske dogodivščine, ki so ga privedle k temeljitemu raziskovanju slovenske polpreteklosti, torej dogajanja v Slo-

Uspešen Mladinski tabor '91

veniji po vojni in pred njo. Svoje izsledke je Žajdela objavil najprej v publikaciji Novo jutro, nato še v prvi in drugi knjigi dela s skupnim naslovom »Komunistični zločini na Slovenskem«. Žajdela je na koncu svojega pričevanja tudi poudaril svojo pesimistično vizijo nove slovenske politične scene, saj po njegovem mnenju nova vlada ni še bila zmožna dokončno razčistiti kočljivih momentov prejšnjih desetletji.

Ob pogovoru z mlado psihologinjo Jano Hosto se je pozornost osredotočila na različne tematike. Udeležence tabora je zanimalo nje-no mnenje o šolstvu, o vzgoji na šolah, njene izkušnje ob študiju psihologije, ob delu z mladino in pa njen pogled na vlogo ženske v današnji družbi.

Zelo zanimiv je bil pogovor z urednikom Slovenca Andrejem Rotom. Privlačila nas je predvsem njegova življenjska zgodba, saj se je kot

mlad, v Argentini rojen Slovenec odločil dokončno priti v Slovenijo. Povedal je, da je skoraj vsaka narodna skupnost v daljnem izseljenstvu obsojena na izginotje.

Za novo izhajanje Slovenca je veljalo ogromno pričakovanje in morda je prav zato doživel ničkoliko kritik; časopis je pa, tako nam je Rot povedal, šele pri svojih začetkih. Veliko dela in truda bo treba vanj še vložiti, da bo dobil dokončno podobo.

Naslednji sklop študijskih srečanj je bil mišljen v obliki seminarских predavanj in dela po skupinah. Žal je zaradi odsotnosti predavatelja dr. Veljka Rusa odpadlo predavanje o dinamiki in mehanizmi demokracije, za katerega je veljalo veliko pričakovanje. Pač pa je bilo izredno zanimivo in aktualno srečanje s teologom dr. Ivanom Štuhecem. Dr. Štuhec je izčrpan analiziral politične in socialne probleme Evrope ob

propadu starih ideologij, težave, katerim bo nova Evropa morala biti kos bodisi v politiki kot v gospodarstvu, na socialnem področju ter v kulturi. Papeževa enciklika »Centesimus annus« obširno razčlenja vsa ta področja in nam daje dovolj snovi za premislek. Po predavanju se je razvila zelo zanimiva debata; mogoče najzanimivejši posegi s strani publike so se osredotočali na vprašanje pojmovanja kapitalizma ter na vloge vere v tem novem evropskem spreminjanju.

Kulturni in družabni program je bil dokaj raznolik. Nadvse sta uspela glasbena večera. Na prvem je kantavtor Adi Smolar navdušil mlade z izvedbo svojih res originalnih, večkrat duhovitih in ironičnih pesmi. Na drugem pa je skupina Shalom s Ptujja izvedla najprej program, ki je zanjo tipičen, to je mladinsko duhovno glasbo v modernem pop stilu, potem pa izvedla za ples še vrsto sodobnih in že klasičnih hitov lahke glasbe.

Namesto gledališke predstave, ki je odpadla zaradi bolezní v ansamblu, smo si ogledali video posnetek

odpadle veseloigre Dragotina Dobričanina Skupno stanovanje v izvedbi KD Iga Grudna iz Nabrežine.

Vse tri dni Mladinskega tabora je vladalo med udeleženci sproščeno in veselo vzdušje. Kljub smoli, ki je spremljala izvedbo četrtkovega popoldanskega programa, ni bilo opaziti nikakršne slabe volje ali godrnjanja. Vendar je treba po drugi strani poudariti, da je ves ostali del programa teklet kot po olju. Delček zasluge za to nosita tudi trgovini Cobez in Konfekcije K & G z Opčin, ki sta mladim brezplačno dali na razpolago nekaj materiala, ki so ga potrebovali za realizacijo programa.

Verjetno najpomembnejši rezultat tega mladinskega srečanja pa je bila vzpostavitev medsebojnih stikov med sovrstniki z Goriškega, Koroškega, Tržaškega, iz Slovenije in tudi zdomstva; bilo nas je okoli šestdeset in prijateljski stiki med nami se bodo nedvomno ohranili, saj smo se že pogovarjali o skupni organizaciji novega Mladinskega tabora '92.

Vida Valenčič

Vseslovenski misijonski kongres

Pod geslom »Krajevna Cerkev in misijoni«, bo potekal od
21. do 29. septembra 1991

V skrajšani obliki posredujemo program letošnjega Vseslovenskega misijonskega kongresa, ki ga je v začetku junija pripravil Medškofijski misijonski svet. Gradivo za objavo v Katoliškem glasu je pripravil naš sodelavec Ivan Virnik.

Osrednje prireditve vseslovenskega misijonskega kongresa 1991

Petek, 20. septembra - otvoritev misijonske razstave v Cankarjevem domu v Ljubljani.

Sobota, 21. septembra - začetek kongresa v Stični. Začetek misijonskega kongresa bo združen z rednim romanjem v Stično. Prvi del otvoritve kongresa bo obsegal molitveno bogoslužje v stiški baziliki, drugi del pa bo predstavljala prireditev na prostem. Najprej bo misijone in udeležence kongresa nagovoril tržaški pisatelj prof. Alojz Rebula, pogovor z misijonarji in misijonskimi delavci bo vodila slovenska televizijska napovedovalka Alenka Hoferle, za glasbeni del prireditve pa bo poskrbela Drevenškova skupina iz Zambije. Misijonski malici z rižem na papirnatih krožnikih s kruhom, bo sledilo slovesno somaševanje.

Nedelja, 22. septembra - popoldne bo v Kranju Baragova proslava, združena z župnijsko slovesnostjo in misijonskim kongresom. Prireditev pripravlja Baragov odbor in župnijski urad Kranj.

Sreda, 25. septembra - redovniški dan na Teološki fakulteti v Ljubljani. Vsakoletni redovniški dan naj bi tokrat vključili v program misijonskega kongresa. Obsegal bo predavanje dr. Draga Ocvirka z naslovom Redovništvo in misijoni nekdanj in danes ter okroglo mizo z misijonarji redovniki in predavateljem.

Četrtek, 26. septembra - misijonski simpozij na Teološki fakulteti v Ljubljani. Program dopoldanskega dela simpozija: pozdrav udeležencev, kratka molitev, predavanje dr. Bogdana Dolenc Misijonsko poslanstvo krajevne Cerkve in predavanje dr. Ivanke Tadini z uporabno predstavitev misijonske poslanice »Odrešenikovo poslanstvo«. Sledil bo pogovor z vprašanji udeležencev. Popoldanski del simpozija bo namenjen poročilom vseh misijonskih dejavnosti doma, v zamejstvu in v izseljenstvu. Zvečer bo v Ljubljani misijonska igra, ki jo pripravljajo pri MKD.

Petek, 27. septembra - drugi dan simpozija na Teološki fakulteti v Ljubljani. Predavala bosta dr. Franci Šuštar (Ena vera, različne kulture) in škof Kuntner z Dunaja, kjer je voditelj misijonske dejavnosti. Sledila bo okrogla miza z misijonarji, ki jo bo vodil dr. Drago Ocvirk, sprejem gostov kongresa na ljubljanskem Magistratu, zvečer pa se bo začelo evropsko srečanje MIVE. Ob 18.30 naj bi bila misijonska maša v ljubljanski stolnici, nato na parkirišču pred stolnico blagoslov konvoja Minivih avtomobilov.

Karmeličanke za prizadete ob agresiji na Slovenijo

Polovico izkupička od prodaje pisemskih kompletov, posvečenih duhovnosti sv. Janeza od Križa, bodo slovenske karmeličanke namenile za odpravo vojne škode v Sloveniji — Delček misli sv. Janeza od Križa.

Na njim svojstven poduhovljen način so se slovenske karmeličanke po izdaji Knjižice Karmelski spomini ob 100-letnici delovanja med Slovenci (1989) in kasete koralnih napevov, odločile za novo, tokrat humanitarno akcijo za pomoč prizadetim ob vojaški agresiji na Slovenijo. V počastitev letošnje 400-letnice smrti sv. Janeza od Križa, karmeličana, teologa, pesnika in pisatelja duhovnih spisov, mistika, svetnika in cerkvenega učitelja, so izdale okusno oblikovan in opremljen pisemski komplet (razglednice, posetnice in papir z blokom). Priorica karmeličank s. Bogdana Jeglič in s. Emanuela Frančiška sta nam povedali, da so se odločile za izdajo »majhnega delčka misli, ki izražajo bistvo duhovnosti sv. Janeza od Križa. Rade bi z vsemi delile naše bogastvo in Janezovo življenjsko modrost, ki je zajeta v njegovi osnovni misli: za vse dobro je treba trpeti! Z besedami upanja nam pomaga verovati prav sedaj v našem vsakdanu. In ker smo še ne tako dolgo doživljali vojne razmere in njihove posledice še vedno čutimo, smo se slovenske karmeličanke odločile za to akcijo. Polovico izkupička od prodaje pisemskih kompletov z mislimi sv. Janeza od Križa, bomo namenile prizadetim ob nedavni vojaški agresiji na Slovenijo. Zato nakup Slovincem toplo priporočamo.«

NAUK SV. JANEZA OD KRIŽA — VERA, UPANJE, LJUBEZEN

Juan de Yepes, med katoličani bolj znan kot sv. Janez od Križa, se je rodil leta 1542 v Španiji kot tretji otrok siromašne plemiške družine. Kmalu je izgubil očeta. Spricho stiske in revščine, ki je zajela družino, ga je mati dala v sirotišnico, kjer se je učil različnih ročnih spretnosti od krojaštva in tesarstva do rezbarstva in slikarstva. Z veliko ljubeznijo je že tedaj stregel bolnikom in ostarelim. Želel je postati duhovnik, zato je nadaljeval študij filozofije in teologije v Salamanki, kjer je bil izredno uspešen. Že v tistih časih mu je bila zelo blizu književnost — poleg bogatih mističnih del nam je zapustil tudi globoko poezijo, ki ga uvršča med klasike španske literature.

Po srečanju s sv. Terezijo Avilsko in z njenim sodelovanjem je povsem prenovil karmeličanski rod. Njegovo bogato duhovno življenje (umrl je leta 1591 v Ubedi) je bilo izpolnjeno s pogumnimi dejanji, zaradi katerih je doživljal velika nasprotovanja.

Nauk sv. Janeza od Križa, kot ga prikazujejo dela Duhovni spev, Vzpon na goro Karmel, Temna noč, Živi plamen ljubezni, temelji predvsem na veri, upanju in ljubezni, po kateri človek doživi trdno povezanost z Bogom. Predvsem pa je to pot svetnika, ki živi vsak trenutek za Boga in se v osvobajajo vsega, kar ni Bog ter tako postaja vedno bolj odprt za Stvarnika.

Leta 1726 je bil razglašen za svetnika. S svojimi bogatimi izkušnjami in plodnim delom je dosegel naslov doctor mysticus, ki mu ga je podaril papež Pij XII. in ga s tem uvrstil med cerkvene učitelje.

TUDI POMOČ KARMELIČANKAM V SORI

Nakup pisemskega kompleta pomeni tudi podporo redovni skupno-

Prejeli smo duha sinovstva

(Romanje v Čenstohovo)

Od nedelje, 11. avgusta, do Velikega šmarna smo se zbrali mladi vsega sveta pri Marijinem svetišču Jasna Gora v Čenstohovi. To je bilo 6. srečanje mladih vsega sveta s papežem Janezom Pavlom II.

Z velikim navdušenjem in vnebo se pripravljali na srečanje s svetim očetom. Poglubljali smo se v molitvi, skupnem petju, katehezi, srečanjih različnih verskih skupin (sestro sva sledili Taizejski skupini) in moram reči, da je bilo vse skupaj versko zelo globoko doživeto in občuteno. Kakor je sveti oče povedal, so bile na Veliki šmaren nove binkošti. Klub mešanju raznih jezikov je preveval v nas vseh duh edinosti in bratstva.

Kakšna radost v očeh prisotnih! Kakšno veselje ob pogledu na mlade iz vzhodnih držav: Moskovčani, Ukrajinci, vzhodni Nemci, Estonci, Litvanci in seveda Poljaki, da ne omenjam še vseh ostalih. Skratka, duh slovanstva je preplaval žuborečo reko mladih, ki je navdušeno (za nekatere je bilo to prvič) pozdravljala papeža na predvečer Velikega šmarna. Sestro sva bili v skupini mladih vernikov iz goriške nadškofije. V neposredni bližini papeževega odra, kjer smo papeža tudi pričakali na predvečer 6. svetovnega dneva mladih, sva srečali Mitjo, goriškega skavta, tako da je bil v malem zastopani tudi del slovenske goriške nadškofije. Zelo ganljivo je bilo za nas Slovence, ko je papež spregovoril v slovenščini in v pozdravu zaželel uresničitev želje po svobodi, po kateri hrepeni Slovenija. Dodal je blagoslov Matere božje in

sti slovenskih karmeličank v Sori pri Medvodah, tako rekoč na pragu Ljubljane, saj so od slovenske prestolnice oddaljene le dobrih deset kilometrov. Res je, da so si sestre karmeličanke s pomočjo dobrih ljudi iz domovine in tujine pred leti postavile primeren samostan, toda zaradi svoje kontemplativne usmerjenosti in stroge klavzure nimajo stalnih virov preživljanja. Odvisne so pač od dobre ljudi, med katerimi živijo, hvaležne pa so tudi za pomoč naših rojakov v domovini, zamejstvu in po svetu. Njihovo zaupanje je bilo že tolikokrat poplačano, saj so se v najbolj kritičnih trenutkih našli dobrotniki in jim pomagali prebroditi najtežje težave.

Karmeličanke želijo kupcem kompletov pričarati tudi kanček tistega miru, spokojne duhovnosti in duha molitve, ki je značilno za njihovo življenje v samoti in premišljevanju. Z nakupom in z drugimi darovi bomo prav gotovo veliko prispevali k vzdrževanju samostanske skupnosti slovenskih karmeličank. Navsezadnje je karmel blagoslov za vsak narod, ki ga ima. Torej tudi za slovenski, za Slovence doma in na tujem. Sestre v Sori molijo za slovenski narod, zato jim moramo po svojih najboljših močeh omogočiti človeka vredno in dostojno življenje.

Zato tudi uredništvo Katoliškega glasa toplo priporoča nakup pisemskih kompletov karmeličank za pomoč prizadetim v zadnji vojni v Sloveniji. Za tiste naše bralce ter Slovence na Goriškem in Tržaškem, ki se bodo odločili podpreti akcijo slovenskih karmeličank pod geslom »V čast Bogu — ob 400-letnici smrti sv. Janeza od Križa in za pomoč prizadetim v vojni«, objavljamo njihov naslov: Karmeličanke, 61215 Medvode — Sora 20, Slovenija, tel. 061/611-292. I.V.

z zadovoljstvom je pogledal proti nam, ko smo radostno pozdravili njegove besede. Ta dan smo bili pred svetiščem Črne Matere božje že v prvih jutranjih urah, da smo lahko pod večer čim bolj sledili besedam svetega očeta in z njim bdeli v noč ob svečah, baklah, dviganju podanih rok v skupni pesmi in globoki molitvi.

Dve leti od tega smo v Santiagu de Compostela molili za mir in združenje med narodi. Že istega leta smo bili priča zrušenju berlinskega zidu. Letos smo v Čenstohovi molili za mir in svobodo in že smo bili ob prihodu z romanja, ko nismo še niti povsem spraznili nahrbtnikov, priča premikom v Moskvi in spremembam.

Na Poljsko smo romali z željo, da bi se поблиže seznanili z vzhodno Cerkvijo, ki je bila preveč časa potisnjena in ločena. Mariji smo izročili bodočnost Evrope, ki še tako potrebuje moralne in duhovne prenovle. Kot mladi, torej bodočnost Cerkve, smo romali predvsem, da bi razčistili naše krščansko življenje, ki ga še tako razjedata zlo in brezbriznost. Posebno papeževo sporočilo na dan Marijinega vnebovzvetja je vdihnilo v nas pravo vrednost življenja. To svetovno srečanje mladih je bila priložnost, da cenimo krajevno razsežnost Cerkve in pastirsko službo mladih. Naše romanje se namreč nadaljuje v razsežnosti župnijskega življenja ter skupno z duhom, ki smo ga prejeli na Jasni Gori in z Marijo, ki bdi nad nami mladimi, ki živimo v ljubezni Cerkve in njenega Sina Jezusa.

Romarici

Poziv svetovni javnosti

Dramatični dogodki na Hrvaškem, kjer je doslej umrlo že na stotine oseb, opozarjajo na izredno zapletenost jugoslovanskega vprašanja in odnosa med jugoslovanskimi narodi.

Vse bolj očitno postaja, da si za rešitev zapletenega jugoslovanskega vzla mora prizadevati celotna svetovna skupnost. Nedopustno bi namreč bilo, da bi se srbsko-hrvaški spori reševali z orožjem in nasiljem.

Zaradi tega slovenski socialisti iz Furlanije-Julijske krajine pozivajo vodstvo svoje stranke in sploh vse odgovorne dejavnike v državi, naj si z vsemi močmi prizadevajo, da bi se jugoslovanska kriza rešila po mirni poti.

Za uresničitev tega cilja pa je potreben prispevek vseh obstoječih mednarodnih organizmov, ki morajo svoj prispevek dati tudi kar zadeva uresničitev suverenosti in neodvisnosti Republike Slovenije.

Deželna komisija slovenskih socialistov

Fantje izpod Grmade
Dekliški zbor Devin
Zadruga Grmada-Devin
pod pokroviteljstvom občine
Devin-Nabrežina

prirejajo v soboto, 14. septembra, ob 20. uri na dvorišču pred stranskim krilom devinskega gradu revijo pevskih zborov

PESEM V ZALIVU

v primeru slabega vremena bo koncert v osnovni šoli v Devinu.

Nastopili bodo Dekliški zbor Devin, moški zbor C.A. Seghizzi iz Gorice, dekliški zbor Vesna iz Križa in mešani zbor KUD Svoboda iz Črnuč pri Ljubljani.

Arheologija in krščanstvo na razstavi v Ljubljani

V novem atriju Narodnega muzeja v Ljubljani bodo v septembru (zaradi vojne v Sloveniji so jo preložili na jesenski čas) odprli zanimivo razstavo z dokaj nenavadnim naslovom Pismo brez pisave — Arheologija o prvih stoletjih krščanstva na Slovenskem. Razstavo pripravljajo v arheološkem oddelku Narodnega muzeja, gradivo zanjo pa bodo prispevali skoraj vsi slovenski muzeji. Za razstavo vlada že sedaj veliko zanimanje, saj bomo prvič videli, kako je bila arheologija povezana s prvimi stoletji krščanstva na slovenskih tleh.

Avtorji bodo temo predstavili nad vse zanimivo in privlačno. Posameznih zgodovinskih obdobij so se namreč lotevali tako, da so se kar najbolj izognili tipološkemu ali celo zgolj estetskemu poudarjanju razstavljenih muzejskih predmetov. V okviru razstave bodo po izvornih in arheološko dokaznih predlogah postavili tudi poznoantično in zgodnjeresnrednjeveško cerkev v naravni velikosti.

Razstava Pismo brez pisave — Arheologija o prvih stoletjih krščanstva na Slovenskem, sodi v vrsto preglednih tematskih razstav, ki jih ljubljanski Narodni muzej še nekaj let zapored namenja obiskovalcem iz domovine in tujine.

I.V.

★
— Ideologija je vnaprej izdelan pogled na svet in življenje brez ozira na dejstva in resničnost. Zato se vse ideologije prej ali slej zrušijo, tako tudi marksizem.

O Slovencih na Laškem

Več kot 20 let je že, ko se izmenično srečujejo mladi predstavniki treh narodnosti iz pobratenih občin Ronk, Metlike in Wagne (Avstrija), da preživijo skupaj deset dni. Letos se je poletno bivanje gostov začelo z več kot mesecem dni zamude zaradi juljske vihre, ki se je dogajala v Sloveniji. In tako so od 20. do 30. avgusta slovenske družine na Laškem spet sprejele 10 mladih Slovencev in njihovo spremljevalko uč. Anico Pezdirc. Te dneve so intenzivno preživeli, saj jim je občina Ronke organizirala vrsto zanimivih pobud. Tem pobudam se je pridružilo tudi društvo Jadro, ki je organiziralo za slovensko skupino (ker so nemški otroci šli raje na kopanje) zanimivo poučno ekskurzijo na Kras, tako so od bližje spoznali zamejsko stvarnost.

4. septembra pa je bila v Marcelliani, ki je najstarejša romarska cerkev z Laškega, maša za Slovence iz trziške okolice. Letošnja pobuda je druga po vrsti in redovniki so obljubili, da se bo praznovanje Marijinega rojstva nadaljevalo tudi v naslednjih letih in da bodo bolje obvestili tudi slovensko versko skupnost na Laškem. Somaševala sta g. Markuža in g. Prinčič.

V petek, 6. septembra, pa se je uradno zaključil 11. mladinski raziskovalni tabor Laško 91. V polni občinski razstavnici dvorani v Ronkah so prireditelji tabora in udeleženci podali na panoje prve zaključke multidisciplinarnih raziskav ter videofilm in diapozitive. K vabilu slovenske komisije pri javnem večnamenskem centru in društva Jadro se je odzvalo veliko število domačinov in sorodnikov, ki so bili ob priložnosti seznanjeni o delovanju vseh štirih zanimivih raziskovalnih skupin: etnološke, geografske, naravoslovne in zgodovinske, katere so vodili A. Furlan, P. Stranj, M. Pertot in M. Pahor. Škoda, da se k taboru niso pridružili mladi domačini in da je bilo bivanje udeležencev tabora v Zagraju, toda lepo, da je pobuda stekla in se uredila.

K.M.

Izlet na Koroško

V nedeljo, 11. avgusta, je izpred Sirkove domačije v Podgori odpeljal avtobus izletnikov. Med njimi ni bilo videti žalostnega obraza, temveč so bili vsi nasmejani in razigrani. Napotili smo se po avtocesti proti Avstriji. Izlet je organiziral Natko Antonič, ki ga je tudi vodil. Kakor ponavadi smo se najprej ustavili na avtocesti, kjer smo se nekoliko okrepčali. Pot smo nadaljevali, preko-

Še nekatere žrtve komunističnega nasilja na Tržaškem

Leta 1943 so krajevni komunisti zahrbtno umorili dolinskega župnika g. Placida Sancina ter ga pokopali v gozdu nad vasjo. Slabo so ga zagreblili, če so truplo pokojnega župnika opazili otroci na paši. Prekopali so ga nekam drugam. Še sedaj leži umorjeni duhovnik v gozdu neznan kje in spodobilo bi se, da bi bil po tolikih letih pokopan v blagoslovljeni zemlji na dolinskem pokopališču med svojimi farani.

Umorili so ga brez procesa, že tu je krivica.

Ta zadeva še ni bila razčiščena. Vsekakor velja, da ležijo še sedaj zemeljski ostanki dolinskega župnika v gozdu in ne v blagoslovljeni zemlji.

Za njim so hudo napadli in pretepli naslednika g. Smrkola. Šele ko so ga pretepli, se je javila milica. Ko so ga pripeljali vsega krvavega v Osp, so ga krajevni ljudje videli: »Bil je ves krvav, obraz je bil ena sama maska, strašno otečen, da ni videl, kod hodi.«

Isto bi doletelo njegovega naslednika g. Avgušтина Želeta, da ni pravočasno zbežal.

Premislimo na Kalvarijo duhovnikov Budina, Esiha in Zlobca. Slednji je bil primoran zapustiti župnijo Pridvor, ker so mu stalno nagajali in mu onemogočili življenje in je zato

račili mejo, šli mimo Beljaka, se čudili lepotam Koroške, — med temi Vrbsko jezero — in dospeli v Celovec. Tam smo si ogledali »Minimundus«. Nekateri so tega prvič videli in ga zato tudi občudovali. Kosilo smo imeli naročeno pri prijatelju Ravnjaku, ki ima kmečki turizem v Rutah na Koroškem in to na 800 m nadmorske višine. Od tam smo imeli krasen razgled na Karavanke, Rož in Dravo. Kosilo smo imeli na odprtem v senci jablan in sicer domačo koroško jedajo in pijačo.

Sprehajali smo se po gozdu, ki obkroža kmetijo, nabirali gobe in borovnice.

Na vrhu hriba je bila gostilna, kjer smo se ustavili in ob vrčih piva prepevali in se zabavali do poznega popoldneva. S težkim srcem smo se nato vračali proti domu. Seveda smo morali obljubiti, da se bomo še vrnili med drage slovenske rojake.

Hrvaška cerkev prosi za pomoč

Tržaški g. škof L. Bellomi je svojim vernikom takole pisal:

»Nadžkof na Reki nam je v zadnjih dneh poslal topel poziv v prid ljudem, ki jim grozi vojna na Hrvaškem.

Govori o kakih dve sto tisoč be-

moral pribežati v Trst. Nekdo ga je obvestil, da so ga obsodili na smrt.

Past so pripravili g. Lojzetu Rozmanu v času, ko je bil župnik v Dekanih. Ko se je vozil z motorjem proti Tinjanu je pravočasno opazil nategnjeno žico, ki bi mu odsekala glavo. Za las se je izognil življenjski nevarnosti.

V Sočergi so določili dan in uro usmrtnice tedanjega župnika Marijana Živica. Rešil se je samo zato, ker ga je nekdo pravočasno obvestil in so ga nemudoma skrivaj odpeljali iz vasi, da se je rešil smrtne obsodbe.

To so najbolj vidni primeri. Oznanjevanje božje besede tudi v naših krajih sloni na tem mučeništvu, na tem ustrahovanju, potem ko je komaj prenehalo preganjanje fašističnega in nacističnega režima.

Zakaj smo napisali te dogodke? Ne zato, da bi iskali pravice in tudi ne zato, da bi iskali krivce. Bog jih je že sodil, javnost pa naj spozna tudi to stran krajevne zgodovine.

Naš narod in tudi naša vera slonita na žrtvah mnogih naših prednikov, med temi so bili tudi naši duhovniki.

Pisali smo, da izrečemo našo zahvalo in zato, da se naša vera še bolj utrdi.

Tržačan

guncih in posebej 4.000 otrok, ki so nastanjeni po hotelih od Opatije do Senja. Mnoge begunske družine živijo na Reki, potrebne vsega.

Caritas Treh Benečij se je že povezala s Caritas na Reki in poslala prvo pomoč v obleki in živilih. Potrebe so zlasti naslednje: hrana za otroke, konservirana hrana, perilo vseh vrst in seveda denar. "Vsakršna pomoč je dobrodošla", zaključuje reški nadškof.«

Msgr. Bellomi se zato obrača na vse vernike in na vse ljudi dobre volje, naj se velikodušno odzovejo.

Opomba: Slov. Vincencijeva konferenca v Trstu se je pridružila škofovemu pozivu in prosi tiste, ki želijo pomagati, naj svoje prispevke pustijo v trgovini Fortunato.

Izlet po Slomškovih krajih

28. septembra: Brežice, Bizeljsko, Olimlje, Podčetrtek, Ponikve, Celje, Maribor. 29. Septembra: Maribor, Ptujška gora; popoldne: odkritje spomenika A. M. Slomšku; somaševanje na trgu: vsi škofje in duhovniki.

Prijavite se čimprej, da si zagotovimo prenočišče v Mariboru. Cena ne bo visoka. Po tel. 226117 (Živic), 22085 (Kosmač), 299958 (Markuža).

TRST

Opčine - slovo od domačega župnika g. Žerjala

Na Opčinah, kjer bo prihodnje nedeljo nastopil nov župnik, ker je škofija zaupala dušnopastirsko skrb v župniji salezijancem, so se v soboto, 7. septembra, slovenski verniki želeli posloviti od dolgoletnega župnika Viljema Žerjala.

Od izredno veliki udeležbi faranov z Opčin, od Banov in Ferlugov so mašo sooblikovali openski skavti in skavtinje, cerkveni pevski zbor Sv. Jernej in zbori Vesela pomlad. Farani so ob koncu maše izročili g. župniku Žerjalu spominska darila. V imenu vseh pa je gospa Nataša Sosič prebrala občutene zahvalne besede. Dejala je, da se ljudem zdi predvsem krivičen način, kako g. župnik odhaja. V besedah zahvale so bile zlasti poudarjene pokončnost, poštenje in iskrenost odhajajočega g. župnika, njegova skrb za sonarodnjake in njegova istočasna odprtost do italijanskih vernikov, čeprav bi posamezniki radi sedaj naslikali drugačno podobo. Še posebej je poudarila njegovo izredno pozornost do bolnikov.

Pozdrave sta prinesli še Kostanca Filipovič za Kulturno društvo Tabor in Majda Danev za zbere Vesela pomlad.

Zahvalnemu govoru je sledilo spontano, iskreno prisrčno večminutno ploskanje, nato je spregovoril še g. Viljem Žerjal, vidno ganjen ob nepričakovani pobudi faranov. Vsem se je zahvalil za sodelovanje in dolgoletno plodno sožitje, poudaril je, da je bil sam vedno za dialog, brez razlik do revnih, bogatih, pripadnikov take ali drugačne narodnosti. Skušal je priti do dialoga tudi takrat, ko ga je zaman iskal. Vedno se je počutil srečnega, kljub težkim preizkušnjam. Spomnil se je s hvaležnostjo lastnih izvorov, družine in staršev, ki so bili vir za njegovo željo, da bi se približal in pomagal sočloveku. Spomnil se je vseh vernikov, ki jih je pobliže spoznal: Pliskovčanov, Svetovčanov, Barokovljanov in Opencev in jim zaupal, da se jih vedno spomni v svojih molitvah.

Odborništvo za kulturo občine Devin-Nabrežina in KD Igo Gruden vabita na mladinsko glasbeno prireditev

CESTE

v nedeljo, 15. septembra, ob 20.30 na igrišču Sokola v Nabrežini.

Toplo vabljeni!

Fotografija Marije Ražem iz Bazovice, ki je umrla v četrtek, 30. avgusta. (Župnikov dopis v prejšnji številki)

»Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje prireja v šolskem letu 1991/92 sledeče tečaje:

Pokrajina Trst:

1. Za dodeljene uradniškemu delu - 1. letnik (1200 ur).
2. Za uradnike uvozno-izvoznega podjetja - 2. letnik (1200 ur).
3. Za oblikovalce kraške umetnostne obrti (les, kamen, kovine) - 1. letnik (1200 ur).
4. Strokovni master za upravljanje podjetij — pogoj za vpis opravljena višja srednja šola (500 ur - vključena delovna praksa v podjetjih).
5. Strojepisja z videotipkanjem (150 ur).
6. Osnovne informatike - MS DOS (60 ur).
7. Word processing - tečaj urejanja besedil (60 ur).
8. Za uporabo programa Data base (60 ur).
9. Začetniški tečaj italijanščine (60 ur).
10. Za vzdrževalce parkov, vrtov in zelenih površin (120 ur).

Pokrajina Gorica

1. Za kuharje - 2. letnik (1000 ur).
2. Za dodeljene prodaji - 1. letnik (1000 ur).
3. Začetniški tečaj angleščine (120 ur).
4. Za personal computing (90 ur).
5. Začetniški tečaj italijanščine (60 ur).

Vpisovanje in podrobnejše informacije do 20. septembra t.l.:

v Trstu - na sedežu Zavoda, ul. Ginnastica 72 (Dijaški dom), tel. št. (040) 577941;

v Gorici - na sedežu Zavoda, ul. della Croce 3, tel. št. (0481) 81826.«

ZADNJA POSTAJA - KOČEVSKI ROG

Še zadnja postaja: Kočevski Rog. Naslednji teden smo se zamejski in zdovski duhovniki zbrali v Stični na našem vsakoletnem srečanju. V torek, 20. avgusta popoldne, smo bili prosti, pa smo se večinoma odločili, da gremo v Kočevski Rog. Imeli smo strokovnega spremljevalca dr. Janeza Grila, urednika Družine.

Sami bi le težko našli pot do grobišča pod Krenom, ker so poti zamotane in sredi gozda. Lansko leto je bila tu maša za vse pobite in v Rogu pokopane. Zbralo se je do 30 tisoč ljudi. Takrat so ob breznu postavili križ, ki je še vedno edino obeležje za tamkaj pokopane oziroma vržene v brezno. Pripovedi o tem, kako so z obsojenci ravnali, so grozljive in pressegajo Dantejevo fantazijo: hudobija in brezsrčnost sta zagospodarili brez vseh meja in zadržkov: nad žrtvami

Postanimo znova civiliziran narod

3. in zadnji del

se je znašalo maščevanje kot ga zgodovina redko pozna. Pravijo, da so razen jame pod Krenom v Rogu še druge slične jame, razsejane po obširnem gozdu. Skozi ta gozd smo se vozili in razumeli, kakšne odlične položaje so imeli partizani med svojim skrivanjem tu do zloma Italije 8. septembra 1943. Res idealen teren za partizansko bojevanje. Sedaj bomo tudi bolje razumeli Kocbekovo Listino in Tovarišijo in se čudili dejstvu, kako je ta mož, ki je ob pisanju Listine in Tovarišije vedel za pokole v Rogu, o vsem tem molčal in spregovoril šele leta 1975 v znanem intervjuju, ki ga je imel z Borisom Pahorjem. Sicer je bilo to za tiste čase pogumno dejanje za Kocbeka, Pahorja in Rebulu, vendar nekoliko

Pogled na Kočevski Rog

pozno, saj se ni bilo treba več bati Golega otoka.

Naj zaključim: obstajajo posebni odbori, tako pri vladi v Ljubljani kot pri občinah, za ureditev grobišč po Slovenskem. Trenutno raziskujejo kraje takih grobišč. V načrtu imajo take kraje primerno ovrednotiti in zaščititi. Tudi na Teharjih in v Kočevskem Rogu, toda junijska vojna je te načrte zavrla in bo še potreben čas, da se taka grobišča primerno uredijo in zaščitijo.

PA ŠE NEKAJ

Poleg žrtev črnega in rdečega nasilja so še druge številne žrtve iz časov svetovne vojne; to so naši primorski fantje in možje, ki so kot vojaki padli v Rusiji, Abesiniji, Libiji ali pa umrli v angleškem ujetništvu; pa žrtve raznih hajk, tako nemških kot italijanskih (Santa mes-

sa per i miei fucilati), in še in še. Zakaj na te popolnoma pozabljamo? Ali ne zaslužijo našega spomina?

Postavimo nekje v osrčju Slovenije spominsko obeležje za vse slovenske žrtve druge svetovne vojne, za vojake in civiliste, za moške, ženske in otroke, pa naj so umrli kjerkoli kot žrtve v zadnji vojni in po njej. Spominsko obeležje, ki bi nas združilo vse, kot nas je združila vojna ob koncu junija, obeležje, ob katerem bi se lahko vsak Slovenec čutil brata in sestro, kamor bi lahko vsakdo poromal, kot se še vedno zbirajo ob grobu neznanega vojaka iz prve svetovne vojne. Postavimo obeležje vsem žrtvam vojne in nasilja z napisom: »Mrtvim v spomin, živim v opomin.« Postanimo znova civilizirani ljudje, ki spoštujejo vse mrtve.

K. Humar
(Konec)

Poziv goriškega nadškofa Srečanje s starši za vejo VV

Nadškof msgr. Anton Vital Bommarco je, podobno kot msgr. Bellomi, naslovil na vso škofijo poziv za pomoč Hrvaški v teh njenih tragičnih dnevih.

»V dogovoru z našo škofijsko Caritas, ki je že poslala prvi prispevek in je organizirala nabirko hrane in denarja, pozivam, naj se v nedeljo, 15. septembra, po vseh cerkvah obhaja dan molitve za mir na Balkanu in naj se priredi nabirka za pomoč tisočim beguncem.

Nabrano naj se izroči goriški Caritas, ki bo posredovala Caritasu na Reki.«

Prispevek Pokrajine za dve slovenski višji srednji šoli

Goriški pokrajinski odbor je, na predlog odbornika za šolstvo dr. Mirka Špacapana, odobril prošnjo za prispevek na osnovi deželnega zakona št. 10 iz leta 1988 »Pobude za slovensko kulturo in za ostale krajevne jezike in kulture« dvema slovenskima višjima šolama, in sicer klasičnemu liceju »P. Trubar«, ki bo dodeljeno vsoto uporabil za nakup knjig za dijaško knjižnico, in trgovskemu tehničnemu zavodu za zunanjo trgovino »Ž. Zois«, ki bo s prispevkom nabavil didaktični material ter opremo za potrebe dijakov.

Potujete v Rim?

Nekoč hotel Bled, danes hotel

Emona

Obveščamo vas, da smo 15. marca 1991 odprli v Rimu hotel Emona.

Za rojake poseben popust.

Naslov hotela: via Statilia, 23 00185 - Rim, tel. (06) 7027911 - 7027827. Fax: (06) 7028787.

Pokrajinski odbornik E. Dosso obiskal Katoliški dom

Dopolnitev športnih objektov pri Katoliškem domu je bila v središču srečanja, ki ga je pokrajinski odbornik za šport Ermes Dosso imel s predstavnikoma Katoliškega tiskovnega društva, ki je lastnik prostorov v Drevoredu XX. septembra.

V spremstvu predsednika mons. K. Humar, člana upravnega sveta M. Markežiča in prof. M. Kranerja, si je odbornik E. Dosso ogledal funkcionalno telovadnico, ki jo je KTD sezidala z lastnimi sredstvi, ter prostor ob telovadnici, namenjen športnim dejavnostim. Poleg že

Kmalu se bo začelo novo šolsko leto in z njim tudi druge dejavnosti. Voditelji skavtske organizacije se želijo srečati s starši otrok, ki bi radi pristopili v najmlajšo vejo, to je veja volčičev in volkuljic, ki združuje otroke, stare od 8 do 11 let.

Srečanja bodo potekala v naslednjem redu: v petek, 13. septembra, ob 20. uri v spodnjih prostorih župnijske dvorane F.B. Sedej.

V torek, 17. septembra, ob 20. uri v župnijski dvorani v Doberdolu.

V sredo, 18. septembra, ob 20.30 v župnišču v Sovodnjah.

V četrtek, 19. septembra, ob 20. uri v spodnji dvorani Katoliškega doma v Gorici.

Toplo vabljeni!

**SZSO - SGS
Voditelji VV**

Novi goriški prefekt

Dne 2. septembra je upravo goriške pokrajine prevzel novi prefekt dr. Mario Palmiero. Ob prevzemu nove službe je naslovil na vse prebivalce posebno pismo s pozdravi. V pismu najprej omenja, kako se dogaja, da državljan ne dobiva pravega razumevanja s strani javnih uprav. »Po svojih močeh se bom trudil, da bo prišlo do čim boljše sodelovanja med upravami in državljanom.«

Novi prefekt pove, da je pred časom že živel v naši deželi in da zato

SLOVENSKI CENTER ZA GLASBENO VZGOJO EMIL KOMEL V GORICI

javlja, da bo vpis v novo šolsko leto v prihodnjem tednu.

Na sedežu v Gorici, Riva Piazzutta 18, od 16. do 20. septembra od 18. do 19. ure.

Na sedežu v Štandrežu 20. - 21. septembra od 18. do 19. ure.

Na sedežu v Števerjanu 2. - 21. septembra od 17. do 18. ure.

Delovali bodo naslednji oddelki: klavir, orgle, godala, kitara, pihala, trobila, solopetje in tolkala.

Dijaki bodo lahko obiskovali tudi naslednje tečaje: teorijo in solfeggio, harmonijo, glasbeno zgodovino, zborovsko petje. Za predšolske otroke bo tečaj DO-MI-SOL.

pozna njene prebivalce in njih delavnost. Vendar so tudi tukaj problemi javnega reda, zaposlenost, potrebe po napredku na vseh ravneh. Potrebno bo te in druge probleme proučiti in jih reševati v prid vseh prebivalcev.

Vabilo v Dornberk

Na godovni dan Žalostne Matere božje bo v nedeljo, 15. septembra, ob 17. uri v novi cerkvi Marijanska pobožnost, ki se bo kasneje nadaljevala z družabnim večerom in srečolovom na trgu pred cerkvijo. Dobiček je namenjen za kritje dolgov za obnovitev farne cerkve. Toplo vabljeni!

Cecilijanka '91

Zveza slovenske katoliške prosvete v Gorici prireja 23. in 24. novembra v Katoliškem domu v Gorici 33. revijo pevskih zborov Cecilijanko, posvečeno J. Gallusu.

Zbori, ki bi radi sodelovali na reviji, so naprošeni, da se prijavijo do 31. oktobra s programom treh pesmi od katerih, po možnosti, vsaj dve slovenskih avtorjev in eno Gallusovo.

DAROVI

Za cerkev v Ricmanjih: Vera Turk v spomin Marije Bole 50.000, Erminio Kuret za pokojne starše 20.000, N.N. Boršt 10.000 lir.

N.N. Sv. Ivan daruje za slov. misijonarje 100.000; za Sv. Goro 100.000; za Katoliški glas 25.000; za Marijin dom pri Sv. Ivanu v Trstu 75.000 lir.

Za Katoliški glas: Danila in Milena Poženel, Opčine namesto cvetja na grob pok. Marije Ražem (Čotove) 15.000; namesto cvetja na grob pok. Erminije Daneu-Kalc 15.000 lir.

Mira Bole daruje v spomin drage mame po 100.000 lir za Marijin dom v Rojanu, za cerkev v Ricmanjih in za Vincencijevo konferenco v Trstu.

Družina Mamolo daruje 50.000 lir za Vincencijevo konferenco v Trstu v spomin gospe Mary Bole.

Za misijone: Marija Kenda 50.000 lir.

Marija Trinko daruje za poplavljenca v Sloveniji 100.000 in za Katoliški glas 20.000 lir.

Listnica uprave

Naša uprava je odprta vsak dan, razen ob sobotah in praznikih, od 9. ure do 12.30.

SKPD Mirko Filej vabi na kulturni večer z diapozitivi

V deželi Inkov

Predaval bo misijonar Tone Zrnc iz Toronta, ki je dober poznavalec dežele Inkov (Perù). Večer bo v Katoliškem domu v petek, 20. septembra, ob 20.30.

obvestila

V Rojanu bo v nedeljo, 15. septembra, pri sveti maši ob deveti uri s prenosom po radiu pel mladinski zbor iz Zambije v Afriki, ki ga vodi misijonar p. Miha Drevenšek.

Nabirka za naše zavode bo na kvartno nedeljo 22. septembra.

V nedeljo, 15. septembra, bo prišlo na Opčinah do zamenjave župnikov. Ob 11. uri bo g. škof Bellomi daroval sveto mašo, se dosedanjemu župniku g. Viljemu Žerjalu zahvalil za 22-letno požrtvovalno upravljanje župnije in predstavil novega župnika g. Zvoneta Štrublja. Razložil bo tudi, zakaj je bila zamenjava potrebna ali skoraj nujna.

Zbor Lojze Bratuž vabi svoje pevce in nove člane, da se udeležijo prve vaje, ki bo v petek, 20. septembra ob 20.30, v Mali dvorani Katoliškega doma.

Šolsko leto 1991/92 se prične v sredo, 18. septembra, s šolsko mašo ob 10.30 v kapucinski cerkvi v Gorici. Dijaki naj se zberejo v šoli ob 9.30. V Doberdolu bo maša v župnijski cerkvi ob 8.30. Dijaki naj se zberejo na šoli ob 8.15.

Po maši se vrnejo dijaki v šolo do 12. ure.

Sv. Hieronim na Nanosu: V nedeljo, 15. septembra, ob 11.30, bo v tamkajšnji cerkvi sv. maša ob obletnici njene posvetitve. Lansko leto so namreč cerkev obnovili in posvetili. Do cerkve je mogoče priti tudi z avtomobili, vsekakor je od tam krasen pogled na Kras in Vipavsko dolino.

Duhovna obnova za družbenice in žene bo v zavodu sv. Družine v Gorici v nedeljo, 15. septembra. Začetek ob 9. uri, zaključek s sv. mašo ob 18. uri.

Kvaternica na Mirenskem Gradu bo v nedeljo, 22. septembra.

ACM Gorica vabi k mesečni maši za edinstvo v ponedeljek, 16. t.m. ob 16. uri, v Zavodu Sv. Družine. Po maši razgovor o potovanju v Maribor na slovesnost ob odkritju Slomškovega spomenika.

V petek, 13. septembra bo otvoritev ob 17.30 Sprejemnega centra parka doline Glinščice. Slovesnost otvoritev bo v občinskem gledališču »F. Prešeren« v Boljuncu.

ACM iz Trsta vabi na mesečno mašo za edinstvo v ponedeljek, 16. septembra ob 17.30 v Marijinem domu v ulici Risorsa 3. Po maši predvajanje diapozitivov o letošnjem romanju po Čehoslovaški in Moravski.

Za sklad Katoliškega glasa: Matilda Munih, Francija 100 FF.

Za cerkev v Sovodnjah: v spomin dobrotniku Ivotu Komjancu daruje Marija Vogrič Števerjan 50.000 lir.

Za Katoliški glas: Florijan Zergoj, Avstrija 14.000; Matilda Munih, Francija 26.750; Korsič-Zorn Verena, Francija 37.500; Cirila Saksida, USA 32.250; Nace Čretnik, Pariz 400 FF.

Za Zavod Sv. Družine: ob 12. obletnici smrti sestre Ahacije darujejo Marija, Janez, Metka Kacin 150.000 lir; ob 15. obletnici smrti Alfonza Grudina daruje žena za Sv. Goro 20.000; za cerkev sv. Ivana v Gorici 15.000 in za naše misijonarje 15.000 lir.

Darovi za barvna okna v Bazovici: V spomin Justina Petkovšek Vilma Lepri in Mara Kenda 50.000, ob krstu Mišela Lupidi 50.000.

V spomin Marije Ražem: Vida Renčelj 25.000, Družina Renčelj 50.000, Zofka Fagonova 10.000, N.N. 50.000, N.N. 300.000, Karmela in Zofka Medvedova 20.000, Zela Gomačeva 50.000, Marija Dolenc 25.000, Eda Milič 25.000, Marija Fronceva 100.000, Kalc Magda 20.000, Županovi 20.000, Marija Šemčeva 25.000, Pattavina Lilijana 25.000.

Marija Šemčeva v spomin Marije Pečar 25.000; Olga v spomin moža Benedikta 50.000; Marica Dolenc v spomin Ane Čufar 25.000 lir.

Vsem podpornikom našega lista in drugim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

radio

Spored od 15. do 21. septembra 1991

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 10.00 Mladinski oder: »Drežek in trije maršovčki.« Napisal Vid Pečjak. 2. del (ponovitev). (12.40) Slovenska lahka glasba. 16.30 Boris Pahor: »V labirintu«. Roman.

Ponedeljek: 9.00 Otroški kotichek: »Glasbeni vrtljak.« Pripravila Zlata Jurin (ponovitev). 9.30 Grazia Deledda: »Golobje in jastrebi.« Roman. 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja. 12.40 Naši zbori: moški zbor Fantje izpod Grmade vodi Ivo Kralj. 14.10 Poletni mozaik. 17.10 Klasični album: teden Mauricea Ravela.

Torek: 9.30 Grazia Deledda: »Golobje in jastrebi.« Roman. 2. del (ponovitev). 11.30 Slovenska lahka glasba. 12.00 »Namesté, Sagarmata.« Zapiski Dušana Jelinčiča z odprave na Everest. 12.40 Godbe na pihala. 17.10 Klasični album: teden Mauricea Ravela. 18.00 Vladimir Jurc: Slovensko pismo. Ivan Mrak: »Pisma Kristofu.«

Sreda: 9.30 Grazia Deledda: »Golobje in jastrebi.« Roman. 3. del (ponovitev). 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja. 12.40 Zborovska glasba s koncertnega odra: Tržaški oktet v gledališču Miela v Trstu; umetniški vodja: Aleksandra Pertot. 14.10 Poletni mozaik. 17.10 Klasični album: teden Mauricea Ravela. 18.00 Jugoslavija po letu '45.

Četrtek: 8.10 Zgodbe o revijah. 9.30 Grazia Deledda: »Golobje in jastrebi.« Roman. 4. del (ponovitev). 11.30 Slovenska lahka glasba. 12.40 Glas harmonike 16.00 Spomini Henrika Tume. 17.10 Klasični album: teden Mauricea Ravela. 18.00 Četrtekova srečanja.

Petek: 9.30 Grazia Deledda: »Golobje in jastrebi.« Roman. 5. del (ponovitev). 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja. 12.40 Z lanskega tekmovalja Naša pesem v Mariboru. Akademski pevski zbor Tone Tomšič iz Ljubljane vodi Jože Fürst. 16.00 Slovenski Ikar. 17.10 Klasični album: teden Mauricea Ravela. 18.00 Kulturni dogodki.

Sobota: 9.00 Otroški kotichek: Hans Christian Andersen: »Slavec«. 9.30 Grazia Deledda: »Golobje in jastrebi.« Roman. 6. in zadnji del (ponovitev). 10.10 Koncert Glasbene matice v Kulturnem domu v Gorici. Tenorist Dušan Kobal, pianist Hilarij Lavrenčič. 12.00 Muzeji pri nas. 12.40 Z naših festivalov. 17.10 Klasični album: teden Mauricea Ravela. 18.00 Boris Kobal in Sergej Verč: »Satični kabaret 1991«. Radijski poletni kabaret. 13. in zadnja oddaja.

Članice glavnega odbora Vincencijeve konference v Trstu darujejo v spomin Mary Bole 220.000 lir za uboge.

Za misijone: Marija in Franko Saksida ob poroki hčerke Barbare 100.000, M.K. 20.000, Z.M. 25.000, N.N. 20.000 lir.

Za Katoliški glas: dr. J. Vrtovec namesto cvetja na grob dr. Ivota Komjancu 200.000 lir.

KATOLIŠKI GLAS

Tednik
List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.
Uredništvo in uprava: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 533177 poštni tekoči račun: 11234499
Poduredništvo: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 Trst - Tel. 040/414646
Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949
Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Poštn. plačana v gotovini - skupina II/70%
Dovoljenje pokr. poštne uprave iz Gorice
Izdaja: KTD Katoliško tiskovno društvo Società Tipografica Cattolica srl
Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00054100318
Tiska: Tiskarna Budin v Gorici
Cena posamezne številke: 1000 lir
Letna naročnina: Italija 45.000
inozemstvo 70.000
zračna pošta 95.000
Oglaš.: za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglaš. in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 19% IVA

Pokrajinski odbornik Dosso v telovadnici pri Katoliškem domu